

05-05-2010

Drøftelse i TMU og KFU af muligheden for kommunikation på gadeplan gennem en differentieret graffiti-bekæmpelsesstrategi.

Sagsnr.
2010-28994

Dokumentnr.
2010-406892

Sagsbehandler

D. 5. november 2009 stillede A, R, SF og Ø i Kultur- og Fritidsudvalget medlemsforslag om en fælles drøftelse mellem KFU og TMU af mulighederne for at udvikle en kulturel infrastruktur, hvor kommunikation på gadeplan muliggøres gennem en differentieret graffiti-bekæmpelsesstrategi.

Motivationen er, at kulturlivet har behov for steder, hvor det er muligt, lovligt at opsætte plakater og klistermærker for at gøre opmærksom på kunstneriske, kulturelle og kreative arrangementer og projekter. Desuden bør graffiti-bekæmpelsen fokusere på at fjerne og forebygge hærværksgraffiti, og i mindre grad fokusere på at normalisere kunstneriske interventioner i byrummet.

Følgende notat om differentieret graffiti-bekæmpelse har to spor:

1. Kulturel infrastruktur på gadeplan (plakater og stickers)

Sekretariat & Kommunikation

Nyropsgade 1
1599 København V

Telefon
3366 3823

Telefax
3366 3810

Direkte telefon
33 66 38 23

E-mail
maoers@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780386

www.kk.dk

2. Lovliggørelse af graffiti på udvalgte steder på forsøgsbasis.

1. Etablering af kulturel infrastruktur med kommunikation på gadeplan

Teatre og andre kulturaktører har behov for at kommunikere på gadeplan ved at opsætte plakater og klistermærker. København har en række plakatsøjler i byen, men disse kan ikke tilgodese behovet fra kulturaktørerne. Der er i dag ingen steder for opsætning af klistermærker.

Det foreslås, at mulighederne for etablering af flere steder at opsættes hhv. plakater og klistermærker undersøgtes. I det følgende vil 3 forskellige muligheder introduceres.

Plakater

Plakater er den mest effektive og billigste metode til, at det københavnske kulturliv lovligt kan markedsføre sig i byens rum. Der er i dag 12 gammeldags plakatsøjler, 45 nye søjler og 20 plakatrammer. Byens nuværende plakatsøjler kan ikke dække behovet. Der er imidlertid ikke plads i det københavnske byrum til flere plakatsøjler, hvorfor det er nødvendigt at fokusere på eksisterende flader, herunder opsætning af plakatrammer samt mulighed for at benytte midlertidige byggepladser.

a) Plakatrammer

Plakatrammer er rammer på eksisterende flader – som eksempelvis de rammer der findes allerede på muren ind til Assistens Kirkegård. En plakatramme signalerer, at her må lovligt opsættes plakater. Det vigtigste aspekt er, at rammen definerer, hvor plakaten skal hænges, hvilket bør ske i relief til væggen flade. Den rodede effekt vil mindskes, jo kraftigere området er defineret og afgrænset samt jo større relief, der er skabt til at sætte plakaten indenfor.

Omfang

Det vurderes, at der kan findes plads til 50 rammer, som kan monteres i sekvenser med plads til flere plakater på stribe - eller blot en enkelt. Derudover kan der males rammer direkte på flader i f.eks. tunneller.

Økonomi

Den billige løsning er at optegnes plakatrammerne direkte på fladerne. Alternativt kan smedejernsrammer opsættes. Opsætning af 50 smedejernsrammer beløber sig til 150-250.000 kr.

TMFs vurdering

Det vil være relevant at understøtte den kulturelle infrastruktur ved at opsætte flere plakattrammer på forsøgsbasis – f.eks. i tunneller ved Dr. Louises Bro, Fredens Port/Sortedam, Tomgårdsvej/Vanløse, Jagtvej/Odingsgade, Blegdamsvej/Rigshospitalet. Der skal afsættes midler til drift, og forsøget skal evalueres. Derudover skal det undersøges, om etablering af plakattrammer er i modstrid med AFA/JCDecaux kontrakt om deres ret til at reklamere i byen.

b) Midlertidige steder for plakatsætning

Løsningen om at give midlertidigt lov til opsætning af plakater er oplagt at tænke ind i forbindelse med metrobyggeriet og de mange kilometer byggepladshegn.

Der er allerede en dialog i gang mellem Metroselskabet og TMF.

Klistermærker

Der er i dag ingen steder, hvor kulturaktører kan sætte klistermærker og opslag op.

a) Stickerspots

Et forslag, som imødekommer behovet, er at iværksætte et nyt tiltag ”stickerspots” i byen. Et stickerspot er en pendant til plakatsøjlen, som placeres fortrinsvis på standere ved fodgængerovergange. Det vil være et nyt medie, hvor der lovligt kan promoveres teaterforestillinger mv. via klistermærker uden at inventaret i byen fremstår hærværksramt. Fordelen er, at København får en rensset stander med fast afgrænset mulighed for at placere klistermærker og opslag i stedet for den overklistrede hærværksramte stander.

Det er en forudsætning for stickerspots, at det er tydeligt for borgerne, hvor det er lovligt, og hvor det er ulovligt at sætte klistermærker og opslag. Derfor er det forslaget, at der designes et unikt stickerspot til København, som borgerne kan genkende overalt i byen. Det kan være en plade som på bilag 1 eller et rør-formet element, som spændes uden på en stander.

Omfang

Det vurderes, at der er behov for 50-100 stickerspots, hvis de skal fremstå som et kulturtilbud til hele byen, og hvis det skal lykkes at skabe et klart budskab til borgerne om, hvor det er lovligt at sætte klistermærker op. Hvis der bliver færre

stickerspots, vil det være nødvendigt at indsnævre lokaliseringerne til afgrænsede byområder.

Økonomi

Et stickerspot koster ca. 2-3000 kr. inkl. montage. 50-100 stickerspots vil have en samlet økonomi på 100-150.000 kr.

TMFs vurdering

Etablering af stickerspots forudsætte en godkendelse fra politiet og Center for Trafik (vedr. tilgængelighed), samt en undersøgelse af, hvorvidt de vil være i modstrid med AFA/JCDecaux kontrakt om deres ret til at reklamere i byen.

Det kan ikke anbefales af TMF at etablere stickerspots, da der vil være en risiko forbundet med at åbne op for denne platform til brug for kulturel formidling. Klistermærket vil blive en kommunikationskanal, som er så billig og nem at sætte alle steder, at der ikke kan opnås kontrol med, hvor de opsættes.

2. Lovliggørelse af udvalgte steder på forsøgsbasis

Borgerrepræsentationen besluttede på baggrund af et medlemsforslag fra det Radikale Venstre den 2. april 2009, at Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder en indstilling om en fælles graffitiafrensningsordning for hele Københavns Kommune. Teknik- og Miljøudvalget blev den 9. december 2009 orienteret om indholdet af det forarbejde, der ligger til grund for beslutningsgrundlaget. TMF og KFF ved KejD, har i overensstemmelse hermed givet forslag til at samle, koordinere og øge kommunens indsats overfor hærværksgraffiti inden for rammerne af en nul tolerance-politik med visse tilpasninger, Indstillingen behandles på KFU d. 6 maj, TMU d. 17. maj og herefter ØU og BR.

Forslaget åbner op for, at udvalgte steder (såsom pladser og anlæg) kan undtages fra fast graffitiafrensning, hvor afrensning ikke giver mening, eller bliver for dyrt i forhold til de gener, graffitien medfører. Samtidig nævnes muligheden for lovlige eksperimenter med graffiti og street art i byrummet.

På den baggrund foreslås det i forhold til nærværende medlemsforslag om differentieret graffiti-bekæmpelse, at der åbnes op for flere lovlige steder for graffiti. Hermed skabes sammenhæng mellem Københavns nultolerance-politik samtidig med en åben holdning til street art.

På lovlige steder for lovlig graffiti vil det være tilladt at male, lave tags, sætte plakater op mv. Det er ikke muligt at differentiere mellem de forskellige former på samme måde som i den kulturelle infrastruktur, hvor der alene er tale om plakater og klistermærker. Også nye former for graffiti/Street Art (f.eks. perleplader) er tilladt, hvis det er noget, der males, påføres muren uden at være til gene. Det er med andre ord ikke tilladt at lave installationer, som kan være til fare for de forbipasserende.

a) Flere lovlige gadegallerier

Københavns Kommune har i dag et gadegalleri, hvor det er lovligt at male graffiti. Gadegalleriet ligger på Lygten 2 i Nordvest. Det foreslås, at der etableres flere tilsvarende lovlige steder, enten på kommunens egne grunde eller i samarbejde med private bygherrer.

Økonomi

Til eksempel er omkostningerne for det eksisterende gadegalleri 300.000 kr. årligt, hvilket dækker over husleje, renhold og tømning af sikkerhedsfarligt affald. Økonomien vil være afhængig af, hvilket område gadegallerierne etableres på.

TMFs vurdering

TMF finder det relevant at etablere gadegallerier som det nuværende både i samarbejde med bygherrer/private grundejere og ikke mindst på grunde, kommunen selv ikke umiddelbart finder anvendelse for. Der skal afsættes midler til drift og gadegallerierne skal evalueres.

b) Tunneller/tunnelrør

Det foreslås, at der udvælges nogle af de mest graffiti-belastede tunneller i København som omdannes til lovlige steder for graffiti.

Forslag til tunneller er:

Tunnel + nedgange v/Dr. Louises Bro

Tunnelrør v/Fredens Port, Sortedam

Tunnel + nedgange v/ Tomgårdsvej, Vanløse

(Tunnel + nedgang v/ Jagtvej, Odinsgade)

(Tunnel v/ Blegdamsvej, Rigshospitalet)

Økonomi

Der skal opstilles særlige affaldsspande til spraydåser samt afsættes midler til drift.

TMFs vurdering

Lovliggørelse af graffiti i tunneller forudsætter, at det er juridisk muligt ift. sikkerhed (spaydåsedampe) samt derudover godkendelse fra politiet og Center for Trafik (trafiksikkerhed og tilgængelighed).

Lovlig graffiti i tunneller vurderes ikke at kunne kontrolleres.

Kommunen risikerer, at graffitimalerne opholder sig der i dagtimerne, hvorfor det bliver miljømæssigt uforsvarligt mht. farlige dampe og evt. maling på forbipasserendes tøj.

Endvidere vurderes det, at nogle mennesker ikke tør anvende en tunnel, hvor der står graffitimalere. TMF foreslår i stedet, at der afrenses efter de lokale betingelser for fx. tunneller – dvs. at det f.eks. besluttes, at der ikke afrenses dagligt i en given tunnel, men ugentligt/månedligt/pr. krav.

c) Skaterparker

Det foreslås, at graffiti lovliggøres i Skaterparker.

Økonomi

Der skal opstilles særlige affaldsspande til spraydåser samt afsættes midler til drift.

TMFs vurdering

Lovlig graffiti i skaterparker er mulig, da de anses som værende naturlige graffitimiljøer.